Referendumului unional — un „NU” categoric!

Opinia publică la Bălți s-a polarizat la maximum. Ultima picătură a constituit-o sesiunea extraordinară a Sovietului local, convocată de către prezidiul acestuia la cererea a 56 deputați, a unor colective, organizații obștești, consiliului secretarilor organizațiilor de partid și în virtutea hotărîrii plenarei comitetului orășenesc al P.C.M.

35 de deputați au semnat o declarație, prin care resping tentativa ordinară de a neglija totalmente deciziile, hotărîrile Parlamentului Moldovei. În semn de protest ei nu au intrat în sala unde urma să aibă loc sesiunea. 8 deputați din 149 au absentat motivat, alții 20 au fost lipsă pe motive anunțate ca fiind neplauzibile. Cu unul dintre ei stătusem de vorbă în ajun. Dumnealui mi-a spus, că și unii deputați — vorbitori de limbă rusă — nu susțin ideea referendumului și că, din principiu, nu va participa la sesiunea cu atare dubioasă ordine de zi. La hotărîrea prezidiului Sovietului orășenesc Bălți urma să fie luată în dezbatere chestiunea «Cu privire la referendumul din 17 martie 1991 despre integritatea Uniunii R.S.S.».

În declarația clubului de deputați ai Sovietului orășenesc Bălți, dată citirii la sesiune, se accentua pe bună dreptate inoportunitatea unei atare ordini de zi după ce Parlamentul a luat atitudine față de problema în cauză. Semnatarii au lansat apel către Prezidiul Sovietului Suprem al R.S.S. Moldova să la în dezbatere chestiunea cu privire la sesiunea extraordinară din 22 februarie a Sovietului orășenesc Bălți și să declar e nule hotărîrile acestea din momentul adoptării, ele venind în contradicție cu Constituția în vigoare. Acest grup de deputați a făcut apel către alegătorii din oraș de a păstra calmul în situația creată, cînd agitația în favoarea referendumului, precum și contra acestuia, a atins proporții amenințătoare. Se sublinia că hotărîrea Sovietului Suprem al republicii cu privire la neefectuarea referendumului unional în Moldova dă posibilitate orășenilor de a munci și de a trăi liniștit, de a crește și a educa copiii. Ideea referendumului poate fi susținută numai după elaborarea Legii respective, precum și a celei cu privire la cetățenie, obținînd astfel garanții juridice că plebiscitul pus la cale nu va deveni pîrghie cu care va manipula minoritatea, forțele reacționare. Referendumul într-un oraș luat aparte — Bălți — nu va constitui altceva, decît realizarea

«OPINIA NU COINCIDE...»

vechilor aspirații ale forțelor conservatiste din oraș, contrunarea bălțenilor devenind inevitabilă. Ei se vor vedea împărțiți în două — «ai noștri» și «ai lor», în virtutea faptului cine optează «pro» și cine e contra acțiunii programate pentru 17 martie curent, din nou va fi plasmuit chipul «dușmanului», din nou unii vor fi învinuiți de toate relele. Membrii clubului de deputați își puneau inclusiv întrebarea: cine e cointeresat ca din nou (a cîta oară) viața pașnică a orașului să fie adusă la starea preexplozivă?

Sesiunea a avut totuși loc, participînd la ea 85 de deputați — ceva mai mult de jumătate. În raportul prezentat de către președintele Sovietului orășenesc, V. I. Morev, accentul a fost pus pe faptul că deciziile Congresului IV de deputați ai poporului al U.R.S.S. din 16 ianuarie curent, ce a și adoptat hotărîrea cu privire la referendumul unional, sînt, citez: «obligatorii pentru executare de către Sovietele locale». El s-a referit pe larg la prioritățile de natură economică, pe care le poate da referendumul, dacă oamenii se vor pronunța pentru rămînerea în componența Uniunii R.S.S. Au fost atacate relațiile cu țara vecină, semnificațiile științifice ale noțiunilor de «federație» și «confederație», dîndu-se, paralel, vina pentru poliţele pustii în magazine pe cei care, citez, «...vor să discrediteze Puterea Sovietică, orînduirea socialistă existentă». S-a operat pe larg cu etichetări de felul «nedobrosovestnie politikani», «reakționeri iz NFM», «gospoda demokrati» etc. Din raport am mai aflat că «antisovetciki vseh mastei gromoglasno zaiavleaiut o konțe Soiuza SSR, o konțe soțializma... (ortografia, topica originalului e păstrată) Comunizm horoneat so vremion Marxa... Ne zabivaite, gospoda, cito 1,5 milliarda celovek iz 5 na Zemle jivut na osnove soțialisticeskoi idei... kak verno i to, cito kapitalizm mnogo pozaimstvoval iz soțializma i prejde vsego planovoe, gosudarstvennoe regulirovanie rînocinîh otnoșenii. I Iaponia sotvorila ciudo ne bez pomoșci marxizma...».

S-a trecut imediat la votarea hotărîrii, prin care la 17 martie la Bălți se anunță referendumul cu privire la integritatea U.R.S.S. și intrarea Moldovei în componența acesteia.

Deputatul Nistor a făcut o precizare: deputații-comuniști au fost supuși presiunii — cu cîteva zile pînă la sesiune ei au fost întruniți la comitetul orășenesc de partid, fiind avertizați: dacă nu vor vota «pro» la sesiune, să depună imediat carnetele de partid. Iar în ajun, la o adunare de la A.P. «V. I. Lenin» liderul comuniștilor bălțeni menționase, între altele, că e timpul ca conducătorii de organizații, întreprinderi care au ieșit din partid să fie destituiți din funcție.

Răspunzînd la o întrebare, președintele sesiunii a precizat, că la votarea chestiunii cu privire la convocarea sesiunii extraordinare în problema referendumului împotrivă s-a pronunțat doar un singur membru al prezidiului — deputatul Calistru (fost președinte al comitetului orășenesc al controlului popular). Deputatul Gorb a venit imediat cu propunerea de a-l exclude pe Calistru din componența prezidiului.

Ecoul neglijării la Bălți a hotărîrii Parlamentului Moldovei cu privire la neacceptarea în republică a referendumului impus de Centru nu s-a lăsat mult așteptat. Colectivul școlii tehnico-profesionale nr. 49 s-a pronunțat împotriva ordinii de zi a sesiunii extraordinare a Sovietului orășenesc din 22 februarie și a cerut anularea referendumului unional în orașul Bălți, și, paralel, demisia întregii componențe a prezidiului acestui Soviet în frunte cu tov. Morev V. I. În caz dacă revendicările nu vor fi satisfăcute, începînd cu 28 februarie colectivul intră în grevă. Adunări cu decizii similare au avut loc într-un șir de instituții de învățămînt, medicină, organizații, în mai multe colective de muncă din oraș.

În fine, mă întreb, cum să apreciezi insistența oarbă a unora de a organiza cu orice preț un dubios referendum, cînd Parlamentul îndeamnă toți cetățenii republicii, cărora le este scump destinul micii noastre Moldove, să se abțină de la participarea la referendumul din 17 martie curent? Nu ar însemna aceasta renunțarea de pe-acum la cetățenia Moldovei Suverane?

Valeriu GORBUL.

POST-SCRIPTUM. În funcția ocupată V. I. Morev a neglijat în cunoștință de cauză regulamentul Sovietului orășenesc de deputați ai poporului adoptat în iulie anul trecut. La deschiderea sesiunii dumnealui a anunțat că ea este deliberativă, odată ce sînt prezenți mai mult de jumătate din deputați. În regulament însă (art. 33) este scris negru pe alb — sesiunea Sovietului orășenesc este deliberativă dacă sînt prezenți nu mai puțin de două treimi de deputați. Din numărul total de deputați — 149 — în sală erau prezenți — s-a anunțat — doar 85. Deci, pe lîngă toate, este vorba despre o sesiune, care pur și simplu, a fost o sesiune-fantomă ce se intenționa a o încărna în realitate.

V. G.

ÎN SEMN DE PROTEST

contra susținerii de către edilii orașului Bălți a referendumului unional și a turbatei campanii desfășurate în urbe pentru petrecerea cu orice preț a dubiosului plebiscit, colectivul școlii tehnice-profesionale nr. 49 a făcut zilele trecute o grevă preventivă.

Analizînd situația deplorabilă a economiei orașului, alte aspecte, noi am ajuns la concluzia că Sovietul orășenesc, prezidiul acestui Soviet nu se ocupă de rezolvarea doleanțelor alegătorilor. În majoritate, atît deputații în Sovietul Suprem al Moldovei din partea orașului Bălți, cît și membrii prezidiului Sovietului orășenesc duc o luptă anticonstituțională, antimoldovenească, în legătură cu ce cerem demisia prezidiului Sovietului orășenesc în frunte cu V. Morev și F. Zlatov.

In numele colectivului,
S. GUȚU.

NICI UN FEL DE REFERENDUM!

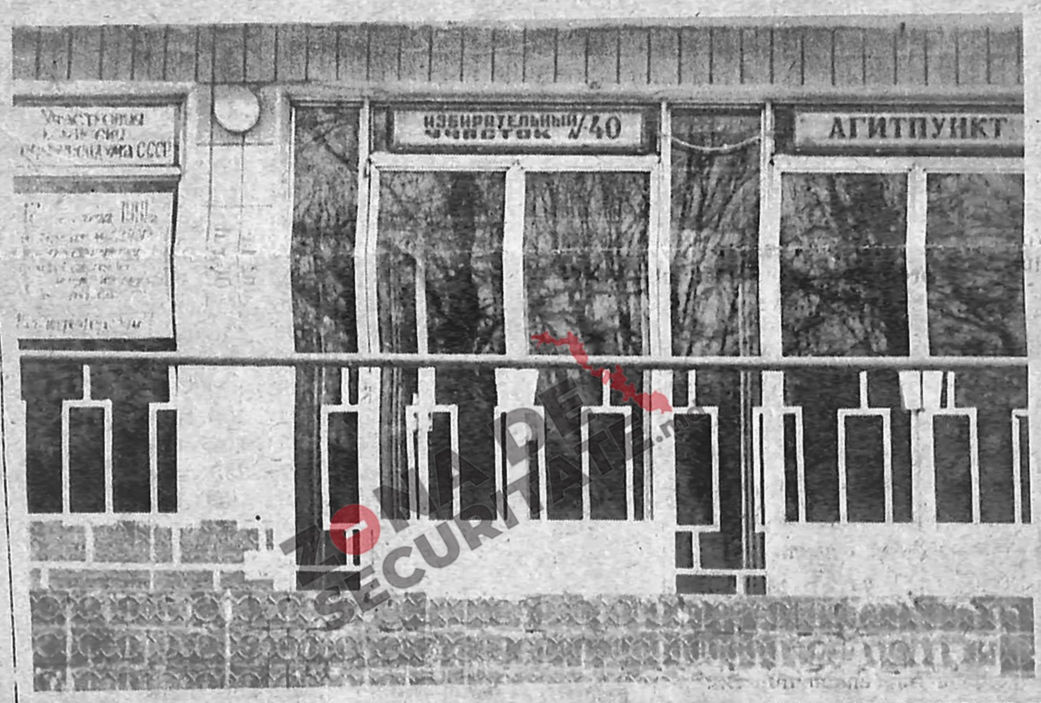
Dragă redacție! Vă scriu pentru prima dată și rog să fiu înțeleasă drept. Sînt o femeie simplă, mi-am cîștigat și-mi cîștig bucățica de pîine cinstit, cu sudoare. Doresc pace în lume, vreau să trăim liber, fără frică, fără asuprire. Deci, nu avem nevoie de regimul imperiului sovietic. Sînt împotriva oricărui tratat asupra Uniunii, împotriva referendumului.

Consider că toți intelectualii de bună credință de la sate: învățători, agronomi, medici ș. a. sînt datori în aceste zile să lămurească poporului ce înseamnă referendum. Cui îi trebuie el? La ce ne va aduce. Oamenii trebuie să înțeleagă în ce criză ne aflăm, de unde vine ea. Adevărul să-l spunem noi, fiindcă pot să ne-o ia înainte separatiștii care au dovedit că sînt capabili să ne dezbine republica, să-și atingă scopurile lor egoiste.

Scuzați de îndrăzneala mea de a scrie ceea ce am pe inimă și rog să-mi îndepliniți rugămintea mea, să-mi publicați apelul meu către toată populația de bună credință din Moldova: feriți-vă de referendum ca de moarte!

Neonila DUCA,
pensionară.
Cimișlia.

SE PROCEDEAZĂ LA AMENINȚĂRI

Conducerea orașului în persoanele lui Gh. Pologov și P. Volcov neglijează decizia Parlamentului de a nu desfășura în Moldova referendumul impus de Centru. Se pregătesc intens sectoarele electorale, pe care sînt instalate panouri cu texte propagandistice. Se face impresia că populația de limbă rusă din localitate nu poate fără referendumuri antimoldovenești. Dar ele n-au absolut nici o valoare, numai bani pierduți. Ar fi cazul ca organizatorii referendumurilor să fie trași la răspundere pentru acțiuni anticonstituționale, irosirea mijloacelor financiare.

Oamenii muncii din satul Varnița, suburbie a Tighinei, se pronunță categoric împotriva referendumului unional. Dar dăunăzi Sovietul orășenesc l-a amenințat pe A. Cuconescu, președintele Sovietului sătesc Varnița, că va fi băgat la pușcărie, dacă nu va asigura desfășurarea plebiscitului în localitate. Veneticii ne iau cu speriații, dar nu sîntem noi atît de fricoși, cum le pare.

Mihai VICOL,
șofer.
Tighina-Varnița.